

حمید عطائی نظری

استادیار پژوهشگاه علوم
و فرهنگ اسلامی

در طی چند دهه اخیر که رشته کلام اسلامی مورد توجه شمار زیادی از محققان غربی قرار گرفته است، مقالات و کتاب‌های فراوانی به زبان‌های اروپایی در این زمینه منتشر شده که بسیاری از آن‌ها عالمانه و خواندنی و سودمند است. با این وصف، متخصصان این علم در مجامع غربی و پژوهشگران شاخص و مبرزی که توانسته باشند در سپهر این دانش بدرخشند و پیشرفت چشمگیری در مطالعات مربوط به حوزه کلام اسلامی

ایجاد نمایند انگشت‌شمارند. این نکته را از آقای اولریش رودولف^۱، استاد مطالعات اسلامی دانشگاه زوریخ سوئیس، شنیدیم که اگر بخواهیم از میان تمام کلام پژوهان غربی چند چهره برجسته اثرگذار را نام ببریم باید به نام چهار تن که «اقطاب اربعه کلام اسلامی در غرب» به شمار می‌آیند اشاره کنیم: ریچارد فرانک^۲، یوزف فان اس^۳، ویلفرد مادلونگ^۴، و دانیل ژیماره^۵. به نظر او یکی از دلایل توانمندی و فضل علمی چشمگیر نسل

قدیم مستشرقانی که در باب علوم مختلف اسلامی به تحقیق می‌پرداختند این بود که رشته فیلولوژی (لغت‌شناسی) و زبان‌شناسی تاریخی در میان آن نسل دانشی بسیار مهم و محوری قلمداد می‌شد و به همین جهت بیشتر آنان واجد درک و دانشی ژرف از زبان عربی و سایر زبان‌های وابسته به آن بودند که این ویژگی امکان انجام تحقیقات و تدقیقات ژرف‌نگرانه در متون اسلامی را به آن‌ها می‌داد. پژوهش‌های محققان نامبرده

میراث فرانک: از فیلولوژی تا کلام اسلامی

ریچارد فرانک و نقش او در تحقیقات کلام اسلامی

